

De Sleutelbrug



vrijzinnig humanistisch tijdschrift | regio Brugge

Driemaandelijks tijdschrift | jaargang 15 NR 2

APRIL - MEI - JUNI 2017

AFGIFTEKANTOOR Gent X - P309626

AFZENDADRES Beenhouwersstraat 1-3 8000 Brugge
v.u. William Pharasyn Jeruzalemstraat 12 8000 Brugge



de mens.nu
is vrijzinnig humanistisch

- 04 Themadossier Welzijn
Deel 3 Geneeskunde
- 15 Brugs & Vrijzinnig: Chris Mestdagh
- 17 Samenleven: Effectief Altruïsme

Inhoud

03 **Edito**
De man uit Rome

04 **Themadossier**
Welzijn - deel 3

Aankondigingen

12 Expositie Black & White
12 Streekbierenkaarting
13 HWV Brugge 2
13 Vrijzinnig Centrum de Molensteen Oostkamp
16 Bezoek aan het Kasteel van Loppem met gids

10 **Waar naartoe**

14 **Nieuws**
uit het huisvandeMens

15 **Brugs & Vrijzinnig**

17 **Samenleven**
Effectief altruïsme

19 **In woord en beeld**
De vrijzinnige organisaties

20 **De Vrijzinnige telefoongids**

Colofon

De Sleutelbrug

ALGEMEEN

De Sleutelbrug is een contact-, informatie en actieblad van het Vrijzinnig Centrum Brugge De Sleutelbrug. De inhoud ervan wordt grotendeels bepaald door bijdragen van lezers en publicaties van de Brugse vrijzinnige verenigingen.

Ondertekende artikels die in de De Sleutelbrug worden opgenomen drukken niet noodzakelijk het standpunt uit van de Vrijzinnige Gemeenschap. De redactie eigent zich het recht toe ingezonden artikels of lezersbrieven in te korten of de publicatie ervan eventueel te weigeren. Deze uitgave wordt mede mogelijk gemaakt door de steun van de Instelling Morele Dienstverlening West-Vlaanderen.

Ons tijdschrift wordt gedrukt op ecologisch verantwoord papier, waarmee de redactie een duidelijk engagement naar meer duurzaamheid levert. Dit papier bestaat uit gerecycleerd papier en uit FSC zuivere vezel. De Forest Stewardship Council, die dit papier het streng gecontroleerd FSC keurmerk heeft gegeven, streeft naar een wereldwijd verantwoord bosbeheer.



CORRESPONDENTIE

Op- en aanmerkingen, lezersbrieven, artikels en bijdragen kunnen overgemaakt worden aan:

William Pharasyn • verantwoordelijke uitgever
Jeruzalemstraat 12 • 8000 Brugge
E info@vrijzinnigbrugge.be

KERNREDACTIE

Johan Ackaert, Jo Debruyne, Lieve De Cuyper, William Pharasyn

BERICHT AAN DE LEZERS

Uw persoonlijke gegevens worden, behoudens bezwaar van uw kant, opgenomen in een bestand dat beheerd wordt door het huisvandeMens (pcmd), Jeruzalemstraat 51 te 8000 Brugge. Ze worden uitsluitend gebruikt om u verder te informeren over de activiteiten van de diverse vrijzinnige verenigingen. Overeenkomstig de wet tot bescherming van de persoonlijke levens sfeer met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (08/12/92) kunnen wij u op eenvoudig verzoek kennis geven van uw gegevens in ons bestand, ze eventueel corrigeren of verwijderen.



www.facebook.com/groups/VCDDeSleutelbrug

WENST U ZICH KOSTELOOS TE ABONNEREN OP ONS TIJDSCHRIFT?

Stuur een mail naar info@vrijzinnigbrugge.be met uw naam, adres en email adres. U krijgt het tijdschrift dan driemaandelijks in uw bus.

Wenst u zich te abonneren op de 3-wekelijkse nieuwsbrief van vrijzinnig West-Vlaanderen?

Surf dan naar www.vrijzinnigwestvlaanderen.be of stuur een mail met uw naam, adres en email adres naar:

lieve.decuyper@demens.nu.

VERHUIST U BINNENKORT?

Als u in de nabije toekomst van plan bent te verhuizen, laat ons dan uw nieuw adres weten. Zo blijft u op de hoogte van Vrijzinnig Brugge.

Edito

De man

uit Rome



WILLIAM PHARASYN
voorzitter VC Brugge

beste vrienden

Wat zei die man uit Rome tijdens de ochtendmis die doorgaans vredig en rustig verloopt? "Het is een schande om iets te zeggen en dan iets anders te doen. Dan leid je een dubbelleven. Zoals de mensen die altijd naar de mis gaan maar hun werknemers uitbuiten, geld witwassen en betrokken zijn in andere smerige zaken" Einde citaat. Volgens die man uit Rome is het dan ook beter "... dat ze geen (hypocriete) katholiek meer zijn en zijn ze beter atheïst".

Kijk, dat vind ik nu eens een redenering om over na te denken want ze heeft veel facetten. Laat ons een voorbeeld nemen (volledig fictief uiteraard). Stel: je bent een gerespecteerd politicus van katholieke signatuur en plots komt aan het licht dat je je jarenlang verrijkt hebt op de kap van de gemeenschap zonder de verschuldigde belastingen of sociale bijdragen te betalen. En omdat macht en geld erotiseren hield je er nog een dubbelleven op na: voor de buitenwereld heb je een mooi gezin maar na je uren ging je graag nog even naar het 'groene blaadje'. Ik zal hier geen voorbeelden aanhalen want ik heb maar één A4. Als het aan de man uit Rome ligt, dan is er in de Katholieke Kerk geen plaats meer voor deze persoon en zweert hij beter zijn geloof af en als alternatief moet hij dan maar atheïst worden. Voilà, God overboord, bye bye kerk en probleem opgelost. Dat hij dan zijn schurkenstreken en liederlijk leven als atheïst verder zet, is niet zo erg. Het voornaamste is waarschijnlijk dat de man uit Rome ervan verlost is. Het kan natuurlijk ook



zijn dat hij er van uitgaat dat hypocrisie en 'schuimarcheren' alleen bij katholieken voorkomt en dat atheïsten per definitie een hogere moraliteit hanteren, niet hypocriet kunnen zijn, altijd keurig hun belastingen betalen, nooit liegen en nooit eens naast de pot pissen. Maar helaas, driewerf helaas, ook hier is de werkelijkheid anders.

We kunnen hier nog lang over doorbomen maar de link die gelegd wordt tussen het ontbreken van moraliteit bij katholieken en atheïsme als oplossing, stoort mij. Ik wens als overtuigd atheïst geen afgedankte katholieken in ons midden op te nemen. Als de man uit Rome de leden van zijn kudde op het rechte pad wil brengen omdat ze gezondigd hebben tegen de hebzucht of kuisheid moet hij wel beseffen dat hij met een gigantisch probleem van geloofwaardigheid zit. Want het verschil tussen de boodschap van Jezus en wat zijn kerk en onze maatschappij er van gemaakt heeft, werkt niet bepaald inspirerend voor een goed leven. En als

het dan zo ver komt dat de misstappen bekend worden kan hij beter een oproep doen tot volledige medewerking met de wereldlijke rechtspraak indien het tot een rechtszaak komt. Zelfs als de schade voor zijn kudde en voor de kerk groot zal zijn en met het risico dat er niemand nog naar zijn ochtendmis of enige andere mis zal kunnen of mogen komen.

Atheïst word je uit overtuiging, niet omdat je niet meer welkom bent in de kerk.

Geniet van dit nummer en hou alvast zondag 14 mei vrij in uw agenda want dan gaat het Feest Vrijzinnige Jeugd door in het Concertgebouw te Brugge. Meer info op www.ovmbrugge.be

Veel leesplezier!



Welzijn

Deel 3: Geneeskunde: technologische evolutie en toekomst

De technologische evolutie in de geneeskunde: iets om bang van te zijn? Quid anno 2057?

Dr. Frank Van den Branden studeerde in 1973 af in de genees-, heel- en verloskunde aan de Vrije Universiteit Brussel. Nadien specialiseerde hij zich gedurende zes jaar in de cardiologie, in binnen- en buitenland (vooral in Zwitserland en de Verenigde Staten) en werd specialist in de interventionele cardiologie. Hij was 23 jaar diensthoofd van de Dienst Cardiologie ZNA Middelheim Antwerpen, hij was er bij vanaf de start en volgde de volledige uitbouw tot zijn verplicht pensioen in 2014. Hij geeft ons zijn visie op de toekomst van de geneeskunde in een grondig en uitvoerig verslag.

Waarom 40 jaar vooruitblikken? Een beetje symbolisch. Omdat ik na een 40-jarige carrière als cardioloog gemakkelijk 40 jaar kan terugblikken. Het feitenmateriaal bestaat: je hoeft het maar te bekijken.

In de beginperiode beschikten we over een 3-tal hulpmiddelen: het EKG (elektrocardiogram), de radiografie van de thorax en de stethoscoop. Dit laatste is vandaag -binnen de perken van de zieligheid- eerder gedegradeerd tot een statussymbool. Wie gebruikt nu nog zulk primitief instrument terwijl de technologie ons met een niet aflatende opdringerigheid omringt? Ach ja, we beschikten ook over belangrijke zintuigen: luisteren, kijken en voelen. "Voelen is nippen" zei de dame van het

fruitkraam toen ik onlangs een kiwi op zijn rijpingsgraad testte, maar dit volledig terzijde.

Dat is zowat de samenvatting van het technisch 'wapenarsenaal' anno 1977.

Nadien volgde een snelle en uitgebreide evolutie. De technische en technologische middelen voor diagnose en behandeling van hartziekten volgden elkaar in ijtempo op. De cardioloog werd daardoor deels mede verantwoordelijk voor de vergrijzing van de bevolking. Immers naast accurate preventie en efficiënte geneesmiddelen gaven pacemakers, stents, kunstkleppen, bypassen, defibrillatoren, ablaties enz..., het hart de ruimte en de tijd om langer te pompen en ouder te worden. Maar dus ook meer tijd en mogelijkheden om slijtage te ontwikkelen.

Door dat langere verouderingsproces van het hart ontstaan dan weer nieuwe problemen: pompfalen (= verminderde spierkracht van de hartspier): dat resulteert in hartinsufficiëntie, dikwijls gevolgd door nierinsufficiëntie. Andere gevolgen van de 'slijtage' zijn klepfalen, ritmestoornissen, nieuwe vernauwingen op kroonslagaders en op de reeds aangelegde overbruggingen. Het is in feite een paradox: door tal van behandelingen leeft de mens langer met zijn ouder wordend hart: daardoor ontstaan echter nieuwe problemen, waarvoor de we-

tenschap dan weer nieuwe oplossingen zoekt.

Je kan niet bezig blijven. Een Frans filosoof zegt: "De toute façon cela finira mal".

In the battle against the natural history of disease, there is one lonely loser: medicine.

In elke wetenschappelijke context moet je de juiste vragen stellen om te kunnen streven naar het vinden van de juiste antwoorden. In de geneeskunde van de laatste 40 jaar is zeer veel gebeurd.

In 1977 konden we ons niet indenken of inbeelden wat we allemaal zouden kennen, kunnen en doen in 2017.

Levensduur en levenskwaliteit zijn individueel dikwijls sterk toegenomen en verbeterd. Zeker toe te juichen. Maar voor veel aandoeningen zijn de juiste antwoorden nog niet gevonden. De geneeskunde werkt dan ook vaak met voorlopige antwoorden. Palliatieve behandelingen -ook in de cardiovasculaire geneeskunde- laten de echte ziekteprocessen op de achtergrond ongemoeid. En vroeg of laat steken die weer de kop op.

Even verduidelijken:

1 een palliatieve behandeling kan klachten of symptomen doen verdwijnen, de levenskwaliteit verbeteren, de levensduur verlengen en complicaties vermijden. Maar ze neemt de fundamentele boosdoener niet weg: in dit geval de vernauwde arteriosclerose.

Een concreet voorbeeld: een sterk vernauwde krans- of kroonslagader van het hart wordt behandeld met een stent of met een overbrugging. Het probleem wordt 'weggeduwd' met de stent of 'overbrugd' met de bypass. De onderliggende oorzaak blijft.

2 in tegenstelling tot een palliatieve behandeling zal een curatieve behandeling de onderliggende oorzaak van een aandoening wegnemen.

Een concreet voorbeeld: een maagzweer veroorzaakt door de bacterie *Helicobacter pylori* wordt behandeld met gerichte antibiotica. De bacterie verdwijnt samen met de maagzweer. Het probleem is uit de weg geruimd, geëradiceerd.

Moet het einddoel dan niet de uitroeiing van ziekten zijn? Kan het einddoel de uitroeiing van ziekten zijn? Behandelingstechnieken via het 'corrigerend bewandelen' van het menselijk genoom, hebben hier en daar resultaat opgeleverd. Het wetenschappelijk onderzoek vordert echter bijzonder langzaam. Bijvoorbeeld het gebruik van stamcellen om een infarct-littekens in een hartspier 'nieuw leven in te blazen' lukt maar niet. Het denken en zoeken stopt natuurlijk niet in 2017.

We kunnen ons in 2017 dan ook niet indenken en inbeelden wat we allemaal zullen kennen, kunnen en doen in 2057. Zullen we enkel de weg kiezen van de ongebreidelde vergrijzing en veroudering en aftakeling? Of wordt het een totaal nieuwe weg: het stopzetten van de veroudering en het uitroeien van ziekten?

Die laatste gedachtegang sluit aan bij die van het transhumanisme.

Wat is nu weer het *transhumanisme*?

'Het is de filosofie die het gebruik van de technologie verdedigt ten behoeve van de overwinning van onze biologische tekortkomingen en de transformatie van het menselijk bestaan. De snelle groei van de technologische ontwikkeling opent het uitzicht op revolutionaire ontwikkelingen zoals bovenmenselijke kunstmatige intelligentie en moleculaire nanotechnologie. Tot de mogelijke vooruitzichten behoren ook: de biochemische verrijking en het herontwerp van onze lustcentra zodat we een rijkere verscheidenheid aan emoties, levenslang geluk en dagelijkse piekervaringen kunnen beleven; het stopzetten van de veroudering; de afschaffing van ziekten; en misschien de geleidelijke vervanging van het menselijk lichaam door synthetische onderdelen en computers.'

Het transhumanisme verlegt grenzen extreem, definieert van in den beginne zijn bijna utopische doelstellingen die in de buurt komen van een bijna euforisch sciencefiction verhaal.

Misschien zijn we op natuurlijke wijze onderweg naar die doelstellingen, vermits de wetenschap dat per definitie doet. Weet ge nog: de juiste vragen stellen om de juiste antwoorden te bekomen. De hamvraag is nu: waar willen we uitkomen?

De toekomstige vormgeving en organisatie van de geneeskunde zullen hier een prominente rol spelen.

Het is een realiteit dat de mens belemmerd en begrensd blijft door zijn primitieve Darwiniaanse hersenen. Mede daarom zal het verdere onderzoek, de intensievere benadering en de bonafide manipulatie van het genetisch materiaal een concreet objectief zijn.

Wat wel uniek blijft aan de mens -in tegenstelling tot computers- is zijn bewustzijn: wij hebben de mogelijkheid om de wereld te ervaren, om erover te reflecteren, en die wereld ook te veranderen en te verbeteren.

En zo zal misschien, wat begonnen is als HUMANISME, ons uiterst welwillend begrijpen en behandelen van de menselijke natuur, TRANSHUMANISME worden: de 'drive' om radicaal te veranderen wat het betekent mens te zijn in het kader van de revolutionaire technologische vooruitgang.

Het aldus veranderen van de menselijke aard, van de menselijke natuur, kortweg van het 'mens-zijn', is misschien het meest gevaarlijke idee in de geschiedenis van de mensheid. Of misschien wordt het de meest bevrijdende gedachte.

De drie centrale transhumanistische gedachten zijn:

1. Super-longevity
2. Super-intelligence
3. Super-wellbeing

1 en 3 hebben met geneeskunde te maken. Ze gaan immers over 'lang leven' en over 'kwaliteitsvol lang leven'.

1. Super-longevity

In ons huidig denken behoren het verouderingsproces en de dood tot de cirkel van het leven. Je wordt geboren met één zekerheid: finaal ga je dood. Vanaf je geboorte begint een strijd om te overleven. Afhankelijk van de plaats waar je wieg staat, is die strijd zeer verschillend. Maar... herinner u de Franse filosoof: "de toute façon cela finira mal".

De moderne geneeskunde wordt verondersteld ons in leven te houden, zo gezond mogelijk én zo lang mogelijk. De 'anti-aging movement' van het transhumanisme vervangt 'zo lang als mogelijk' door 'zo lang als we willen'. Maar hoe zal de wereld er dan uitzien? Hoe moeten we omgaan met die enorme bevolkings-aangroei? Wie zal de bijzondere technologie om dit mogelijk te maken in handen hebben?

2. Super-intelligence

Computers worden alsmaar sneller. Vroeger vulden ze een ganse kamer. Nu alleen nog je broekzak.

De ontwikkeling van wetenschap en techniek verloopt via een exponentiële curve. Volgens sommigen zal die curve ooit de perfecte verticale lijn bereiken. De vooruitgang schiet dan heel snel in de tijd naar oneindig. Men spreekt dan van "technologische singulariteit": het moment waarop onze natuurlijke intelligentie niet meer kan volgen. Het moment waarop de gangbare regels en wetten niet meer geldig zijn.

Vanaf dan is er nood aan bovenmenselijke intelligentie. Die kan gecreëerd worden door het cybernetisch verbeteren van het menselijk brein (INTELLIGENCE AMPLIFICATION, afgekort IA) of door kunstmatige intelligentie (ARTIFICIAL INTELLIGENCE, afgekort AI). Die IA en/of AI zouden dan kunnen worden geïntegreerd in onze hersenen. We kunnen dan zelf beslissen op welk moment we in contact willen treden met toegevoegde of artificiële intelligentie. De vraag is of IA en AI ook iets van het 'menselijk bewustzijn' in zich zullen dragen. Met andere woorden, zullen die de wereld kunnen ervaren, erover reflecteren en van daaruit ook veranderen en verbeteren.

Wat er ook van zij, we kunnen misschien stellen dat SUPER-LONGEVITY en SUPER-INTELLIGENCE enkel nuttig en bruikbaar zijn als ze de mens ook 'gelukkiger' en 'blijer' kunnen maken. Daarvoor dient de derde gedachte van het transhumanisme, namelijk ...

3. Super-wellbeing:

In de loop der eeuwen zijn culturen en samenlevingen aard-schokkend veranderd. De menselijke biologie die onze gedragingen, emoties, gevoelens en gemoedstoestanden bepaalt via chemische processen in onze hersenen, is daarentegen nauwelijks veranderd. We zijn blijkbaar nog steeds dezelfde agressieve, jaloerse en angstige species.

"It seems we are not designed to be happy, only to survive".

Het idee van super-wellbeing wil ernaar streven het 'lijden' te elimineren. Het finale doel is een mens te creëren die gelukkiger is, gezonder is en veel langer leeft. Is dat niet mooi? Is dat geen filantropie van de zuiverste soort?

Amerikaanse transhumanisten schreven volgende brief aan Moeder Natuur:

Lieve moeder Natuur,

Sorry om U te storen, maar we willen je enkele dingen vertellen. Sorry dat we ons niet tot Vader richten, maar die zien we nooit.

We willen U danken voor alle schitterende eigenschappen die ge ons gegeven hebt: een levensverwachting langer dan die van de meeste dieren, een complex stel hersenen met de capaciteit voor taal, rede, planning, nieuws- en leergierigheid, creativiteit, zelfbegrip en empathie.

We zijn echt dankbaar. Ge hebt zeker uw best gedaan. Maar globaal hebt ge een pover resultaat afgeleverd rondom de humane constitutie. Ge hebt ons kwetsbaar gemaakt voor ziekte en verval. Ge onderwerpt ons aan verouderen en sterven, juist op het moment dat we veel wijsheid hebben verworven. Ge hebt ons weinig inzicht meegegeven in onze eigen somatische, cognitieve en emotionele processen. De beste zintuigen hebt ge aan andere dieren gegeven. We kregen een beperkt geheugen, povere impulscontrole en bovendien stammengerichte en xenofobe driften. Ge vergat ons onze eigen 'gebruiksaanwijzing' of 'operating manual' te geven.

Zodoende hebben we besloten onze 'menselijke constitutie' te amenderen. We zijn niet over één nacht ijs gegaan. We doen dit respectvol naar U toe, Moeder natuur. We willen dat ge trots op ons zijt.

Hier zijn de zeven amendementen:

1. *We zullen niet langer de tirannie van ouder worden en sterven tolereren. Genetische veranderingen, cellulaire manipulaties, synthetische organen e.d. zullen ons in staat*

stellen onze vervaldatum te schrappen. We willen zelf beslissen hoelang we willen leven.

2. *We zullen ons waarnemingsvermogen uitbreiden. Het doel is de wereld rondom ons beter te begrijpen en te waarderen.*
3. *We zullen onze neurale organisatie verbeteren om ons werkgeheugen te vergroten en onze intelligentie significant te verhogen.*
4. *We zullen onze neo-cortex uitbreiden met een meta-brein om onze emoties te moduleren en te verfijnen.*
5. *We zullen niet langer de slaaf zijn van onze genen. We nemen de genetische programmering over. We zullen genetische defecten herstellen. Fysische en intellectuele mogelijkheden zullen hierdoor fiks toenemen.*
6. *We zullen onze motivatie-patronen en onze emotionele reacties reshapen. Met als gevolg rationele zelfverbetering.*
7. *We appreciëren uw geniaal plan om ons op te bouwen uit op koolstof gebaseerde componenten. Wij willen echter geen zuiver biologische organismen blijven. We willen onze eigen biochemie beheersen.*

Door deze amendementen aan de humane constitutie, is een transitie mogelijk van humaan naar posthumaan. We geloven dat op die manier relaties, culturen, innovaties, rijkdom, vrijheid en verantwoordelijkheid van een nooit geziene dimensie zullen mogelijk worden.

Ondertekend,

Uw ambitieuze menselijke afstammelingen.

Enkele vragen en bedenkingen:

1. Kunnen geavanceerde technologieën, zoals moleculaire nanotechnologie en genetische manipulatie gevaarlijk zijn voor de mens?
2. Hoe zal de relatie arts-patiënt evolueren? Zal in die verhouding het luik 'expert-leek' nog voldoende het luik 'mens-mens' kunnen omsluiten?
3. Hoe moeten we ons die nieuwe, gelukkige, gezonde en stokoude mens voorstellen: in relatie tot zichzelf, tot zijn medemens, tot de omgeving?
4. Zullen bovenmenselijke intelligenties geen andere prioriteiten stellen dan de mensheid? Kunnen die samenvallen met de morele waarden die wij aanhangen en verdedigen?
5. Bestaat het gevaar voor een nieuw soort dictatuur: een super-intelligente entiteit in handen van een machtige elite?
6. Is het ultieme doel van ons aardse bestaan het strikte seculiere utilitarisme en hedonisme?



Enkele standpunten en meningen:

1 In het algemeen

Globaal kan je stellen dat de mens altijd heeft verlangd naar een zekere vorm van verheffing. Dat verlangen is eeuwenoud. De opkomst van het Humanisme, van de Verlichting en van de Wetenschap hebben die 'verheffing' mede ondersteund en vorm gegeven. Met name door een toename van het bewustzijn van de menselijke vermogens, een toename van kennis, de ontwikkeling van het kritisch denken en het ontstaan van een moraliteit met meer rationale grondslag.

De mens is altijd een uitvinder geweest. Meestal met de bedoeling om alle aspecten van het leven te verbeteren, zowel voor het individu als voor de gemeenschap.

Hij wordt gedreven door een natuurlijk verlangen om de menselijke beperkingen te overwinnen.

Hij houdt van uitdagingen.

Hij is gefascineerd door techniek en technologie.

Hij hanteert daarbij (meestal) een basisregel van het wetenschappelijk denken: 'Eerst de juiste vraag stellen om de probleemstelling exact te formuleren en te definiëren. Nadien zoeken naar het juiste antwoord'.

2. Over artificiële intelligentie (AI)

De WATSON-computer kon recent een accuratere diagnose stellen in een complex medisch dossier in vergelijking met een aantal geneesheren-specialisten.

De computer ALPHAGO versloeg recent Europees kampioen Fan Hui tijdens een kamp GO, het moeilijkste bordspel ter wereld.

Dat zijn voorbeelden van steeds slimmer wordende computers.

De ontwikkeling van AI gaat snel. Het impact op de samenleving neemt toe. De uitroeiing van ziekten en armoede behoort tot de mogelijkheden.

In een open brief (publicatie door “The Future of Life Institute”) doen vooraanstaande ondernemers en onderzoekers een oproep (o.a. Stephen Hawkins en Elon Musk) om meer te doen om de mensheid te beschermen tegen AI. De potentiële voordelen zijn enorm. Daarom is het belangrijk uit te zoeken hoe we de voordelen kunnen plukken zonder in de valkuilen te trappen.

Het doel is: de AI-systemen moeten datgene doen wat wij willen dat ze doen. De research is daarom ook obligaat multidisciplinair. Alle betrokken partijen moeten samenzitten: economen, computerspecialisten, juristen, filosofen, ethici, medici e.a.

3. Over geneeskunde

Ook in de technologische ontwikkeling van de geneeskunde zal de mens een uitvinder blijven.

Hij zal probleemoplossend blijven nadenken met de bedoeling om voor zoveel mogelijk ziekten een curatieve behandeling in plaats van een palliatieve behandeling te kunnen ontwikkelen.

“Stop lijden, stop ziekte, stop sterven” is het credo van het transhumanisme. Dat is zeer hoog gegrepen. Maar is het onmogelijk?

Denk eraan: in 1977 konden we ons niet inbeelden wat we allemaal zouden kennen en kunnen in 2017. Diezelfde gedachtegang geldt dan ook voor 2057 en verder.

Denk dus nooit: “Ik geloof niet dat één of ander doel ooit zal gerealiseerd worden.”. Dat zou erg aanleunen bij dogmatisch denken.

Gevoelsmatig noch rationeel kan je jezelf moeilijk verzetten tegen vooruitgang in de geneeskunde. Het zou op zijn minst eigenaardig zijn iets te hebben tegen een pacemaker, tegen een knieprothese of tegen een insulinepomp.

De vraag is: hoever willen we gaan? Welke grenzen gaan we tegenkomen?

- 1) Misschien bestaan er grenzen aan de technologie zélf.
- 2) Misschien bestaan er grenzen aan de mogelijkheid om in te grijpen op de ‘natuurlijke orde’ waarvan de mens deel uitmaakt. Zullen biologische nanotechnologie en genetische manipulatie geen nefaste nevengevolgen hebben? De voortuitgang in de biotechnologie gaat snel. De genetische modificatie van bestaande organismen - of de creatie van nieuwe organismen - zal effectief, goedkoop en algemeen verspreid zijn.
 - a) men kan genen die verantwoordelijk zijn voor erfelijke aandoeningen, maar ook voor verworven ziekten, meer en meer identificeren. De volgende stap is dan het ingrijpen op dat genetisch materiaal, met name op het DNA. De meest recente technologieën om dat te doen, situeren zich meestal nog op het niveau van de laboratorium-muis. Klinische trials op de mens zitten er aan te komen. Gaan dat gerandomiseerde trials zijn die uitmonden in guidelines (richtlijnen) voor evidenced-based medicine?

GEVAAR: de modificatie van de mens kan de inhoud van het ‘mens-zijn’ en de intrinsieke betekenis van de mensheid drastisch veranderen
 - b) ‘Gene drives’: dat is het genetisch manipuleren van een ganse populatie in de natuur: bijvoorbeeld het onmogelijk maken dat muggen nog Malaria zouden kunnen overbrengen.

GEVAAR: het veranderen van ecosystemen in een ‘onverwachte richting’.
 - c) Genetisch manipuleren van ziektekiemen of bacteriën.

GEVAAR: accidenteel vrijkomen van zeer gevaarlijke en destructieve organismen. Die kunnen in handen komen van extremisten voor biologische oorlogvoering!
- 3) Economische grens

De ontwikkeling van nieuwe technologieën is duur. De toepassing ervan op de individuele patiënt zal kosten met zich meebrengen: ten laste van de patiënt? Ten laste van de gemeenschap? Nu reeds bestaan er problemen voor de terugbetaling van nieuwe technologieën door de overheid. De mogelijkheid van een elitaire geneeskunde in zo’n situatie is zeer reëel. Dat is vanuit humanistisch standpunt onaanvaardbaar.
- 4) Ethische grens

Een belangrijk gegeven in de geneeskunde is dat er geen twee identieke patiëntendossiers bestaan. Elk dossier is een individueel dossier, juist omdat het telkens over een unieke mens gaat met een uniek medisch probleem.



Daarom blijft de individuele benadering van elke zieke mens een absolute must.

Daarom is de relatie arts-patiënt zo cruciaal. Volgens mij wordt die relatie opgebouwd in drie stappen. Eerst is er de fase expert-leek: het gaat dan over het formuleren van klachten en het stellen van een tentatieve diagnose. In een tweede fase vormen patiënt en specialist een "equipe": de ene kan niet zonder de andere. Na het stellen van een zo exact mogelijke diagnose, volgt een voorstel tot behandeling. In deze fase worden een aantal begrippen erg belangrijk: vertrouwen, respect, transparantie, duidelijke communicatie en gedeelde verantwoordelijkheid. In een derde fase wordt nog een luik mens-mens toegevoegd aan het luik expert-leek. Een stuk humane ontmoeting zonder te vervallen in een ongebreidelde familiariteit.

Eigenlijk heb ik nu dé kerngedachte van het medisch beoep omschreven, met name zorgzaamheid.

Sta mij toe bezorgd te zijn over het voortbestaan van die essentiële zorgzaamheid.

Ik geloof steevast in de technologische mogelijkheden om diagnose en behandeling te optimaliseren. Daarmee gelijklopend vrees ik voor een tanende humane begeleiding van elke individuele patiënt.

In dit verband citeer ik een Amerikaans filosoof: "Computers have gigantic potential, but the problem with them is that they don't CARE about anything".

Er bestaan veel publicaties en leerboeken over bio-ethiek. Een aantal van de theorieën en standpunten hieruit kunnen een concrete basis vormen voor een bepaalde wetgeving. Een goed voorbeeld is de Belgische euthanasiewetgeving. Een groot aantal van die theorieën en standpunten dienen echter 'slechts' als aanbevelingen en richtlijnen. Die kunnen dan gehanteerd worden op institutioneel niveau (bv. Ethisch Comité in een ziekenhuis) en op individueel niveau (de geneesheer).

De finale besluitvorming rondom complexe medische dossiers wordt zeer frequent genomen in multidisciplinair overleg. Dat is een absolute noodzaak gezien de toegenomen co-morbiditeit (dwz. het samengaan van verschillende aandoeningen) in de steeds ouder wordende patiënt.

"Wat doen we nog voor welk hart bij welke patiënt?"

De uiteindelijke beslissing wordt uiteraard genomen door de patiënt zelf. Er is een ploeg van mensen die hem daarbij moet helpen: zijn intimi (partner en kinderen), zijn huisarts en zijn specialist. Die hulp moet erin bestaan de patiënt een beslissing te doen nemen die niet indruist tegen zijn



eigen gezondheid, maar ook niet tegen zijn eigen inzichten qua levenslust, levensduur en levenskwaliteit.

In zijn advies dient de arts rekening te houden met de theoretische mogelijkheden van een behandeling en een zo goed mogelijke inschatting van het succes van een behandeling.

Dat proces is voor de geneesheer telkens een moeilijke oefening in humane zorgzaamheid. De kwaliteit daarvan wordt m.i. mede bepaald door de persoonlijkheidsstructuur van de arts. Vanuit elk bewust humanisme kan je daaraan werken en bouwen. Dat is een plicht.

De technologische evolutie gaat razendsnel. De toekomst is onvoorspelbaar. Dé opdracht voor de mens zal zijn een balans te zoeken tussen overmoed en terughoudendheid. Door een aantal processen actief te bewaken, moeten we trachten te vermijden dat grenzen worden overschreden. De ethiek mag bijvoorbeeld de applicatie van bepaalde technologieën niet achterna hollen. Dat kan alleen door alle partijen proactief te laten samenzitten: een aartsmoeilijke opdracht. Vanuit humanistisch standpunt mag dat echter niet onmogelijk zijn.

Een Brits ethicus zegt: "Millions of people dream of immortality, but they don't even know what to do on a rainy Sunday afternoon".

FRANK VAN DEN BRANDEN

CARDIOLOOG (VOORMALIG DIENSTHOOFD)

CARDIOLOGIE ZNA ANTWERPEN)














WAAR maar toe?



Raadpleeg de kalender op www.vrijzinnigbrugge.be voor last minute wijzigingen

➔ Voor extra info en bevestiging zie telefoongids laatste pagina

ORGANISATIE	TIJDSTIP	ACTIVITEIT	PLAATS
 Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug	Zaterdag 1 april tot en met zaterdag 15 april telkens van 14u00 tot 18u00	Tentoonstelling Claudine De Pauw	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
 Vermeylenfonds	Zaterdag 15 april	Uitstap Gent. Vm: gegijst bezoek aan de historische bibliotheken van Gent. Lunch in Het Groot Vleeshuis.	Gent
 Willemsfonds	Woensdag 19 april	16u00 Geleid bezoek aan Barco, Kortrijk / 18u30 Geleid bezoek aan Urban Crops. Waregem Inschrijven: katrien.dotselaer@telenet.be 0477/591794	Kortrijk Waregem
 De Molensteen	Donderdag 20 april	Ethiek verdeelt Europa: lezing door Prof. dr. Petra De Sutter. Zie ook pg 13	Bovenzaal De Valkaart, Albrecht Rodenbachstraat 42, 8020 Oostkamp
 huis van de mens	Zaterdag 22 en zondag 23 april	Deelname aan Erfgoedweekend thema Zorg. Zie ook pg 14	Schipperskapel, Komvest 38, 8000 Brugge
 eif	Zondag 23 april om 15u	Deelname aan Erfgoeddag thema Zorg. Lezing door Wim Distelmans (Waardig levenseinde, verleden en heden), toelichting LEIF WWL door André Van Nieuwkerke	Musea Brugge - Groeningemuseum (vriendenzaal), Dijver 12
 HVV	Zondag 30 april om 11u00	Zondagsgesprek: 'Het ontstaan van de Italiaanse opera' met uittreksels uit gekende muziekstukken. Aansluitend kan ingeschreven worden voor een spaghetti met een glas rode wijn. Prijs 10 euro. Inschrijven via elfro@telenet.be	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
 Vermeylenfonds	Woensdag 10 mei om 17u15	Exclusief bezoek aan Piano's Maene	Ruiselede
 Brugs universiteitsair Centrum - Uitstraling permanente vorming	Donderdag 11 mei om 14u30	Het evolutief denken over de maatschappij: het geval van de oceanen. - Lezing door Prof.dr. Willy Baeyens (voorzitter onderzoeksgroep analytische en milieuchemie, VUB)	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
 Willemsfonds	Vrijdag 12 mei	Daguitstap naar Noord Frankrijk met bezoek aan Villa Cavrois in Croix. - Stadswandeling in Roubaix en bezoek aan La Piscine de Roubaix. - Inschrijven: katrien.dotselaer@telenet.be 0477 59 17 94	Croix/Roubaix (Fr)
 Oudenvereniging voor de moraal	Zondag 14 mei	Feest Vrijzinnige Jeugd - Lentefeest eerste klassertjes - Voor meer info www.ovmbrugge.be	Concertgebouw Brugge

	Brugs universitair Centrum Uitstraling permanente vorming	Donnerdag 18 mei om 14u30	Studiedag: de evolutie van de polders, de Kust en de Noordzee (verschillende sprekers, programma wordt bekendgemaakt via upv.vub.ac.be)	Vlaams Instituut voor de Zee, Sijckensesteenweg 2 8400 Oostende.
	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug	Vrijdag 19 mei tot en met zondag 28 mei	Tentoonstelling Frank Vanden Broucke. Voorstelling van semi autobiografische roman 'Système D'. Opening: vrij 19 mei om 18u30. Zie ook pg 12	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
	Vrienden GO! Brugge	Zondag 21 mei om 11u00	Prijs verdienstelijke leerling van Vrienden van het GO! Dit voor leerlingen uit het basisonderwijs van scholengroep Impact	Aulazaal K.A. Brugge
	HW Brugge 2	Zondag 21 mei om 11u00	Bezoek aan de Schelemolen in Damme met gids. Bijeenkomst aan de molen met de auto of met de fiets. Na het bezoek kunnen we eventueel samen een aperitief drinken in Damme. Zie ook pg 13	Damse vaart West - 8340 Damme
	Vermeylenfonds	Zaterdag 27 mei	Ufistap Roubaix. Vm: gegijdst bezoek aan Villa Cavois. Lunch in het centrum van Roubaix. Nm: gegijdst bezoek aan La Piscine. Thema: 'les symboles maçonniques présents dans l'architecture du musée'	Roubaix
	LEIF West-Vlaanderen	Vrijdag 2 juni om 21u30	Lopen voor LEIF midzomerrun: sportieveilingen gezocht om deel te nemen als LEIF-loper! info&inschrijven: lieve.decuypet@demens.nu - 0479 26 91 73	Jan Breydelstadion Brugge
	Willemfonds	Dinsdag 6 juni om 20u00	Lezing door Jos Meersmans: Bachs laatste reis	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
	Vermeylenfonds	Zaterdag 10 juni	Ufistap Gent. Vm: gegijdst bezoek aan de tento 'Made by children, Kinderarbeid vroeger en nu' (MIAT). Lunch in Bar Mitre. Ni: gegijdst bezoek tento 'OER. De wortels van Vlaanderen' (Caermersklooster). Afsluiter: Argenvino	Gent
	HW Brugge 2	Zaterdag 10 juni om 11u00	Bezoek aan het kasteel van Loppem met gids (betaald door HW). Bijeenkomst aan de ingang van het kasteel. Inschrijven via eliro@telenet.be . Zie ook pg 16	Steenbrugsestraat 26 Zedelgem Loppem.
	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug	Vrijdag 13 oktober om 20u00	Kaarting en streekbieren proeverij. Zie ook pg 12	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
	CGSO Brugge	Vrijdag 13 oktober van 13u tot 16u30 en 20 oktober van 9u tot 12u30	Trainer to trainer: Omgaan met sociale media 50€pp - info@cgsobrugge.be	Levenshuis, Koningin Elisabethlaan 92, 8000 Brugge
	CGSO Brugge	Vrijdag 17 november van 9u30 tot 16u	Trainer to trainer: Praten met jongeren over seks (RSV in secundair onderwijs) 90 €pp - info@cgsobrugge.be	Levenshuis, Koningin Elisabethlaan 92, 8000 Brugge
	SOS Nuchterheid	Elke donderdagavond om 19h30	Bijeenkomst. info. 0478 373 865	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug

meer info omtrent de activiteiten van het Brugs Universitair Centrum: www.upv.vub.ac.be/upv-regionaal of 02/614 82 20

Expositie BLACK & WHITE

**DOORLOPEND VAN 20 MEI T.E.M. 28 MEI 2017
14.00 TOT 18.00 U.**

Opening 19 mei 2017 - 18.30 u.
(receptie met hapjes restaurant Guillaume)

Locatie VC De Sleutelbrug
Beenhouwersstraat 1, 8000 Brugge

**Vanden Broucke - Beeldend kunstenaar/
illustrator**

**Houtskool- en pasteltekeningen - Wonderkamers 2
Boekpresentatie 'Système D' (roman)**

Na voorgaande exposities buiten Brugge keert Frank Vanden Broucke terug naar zijn thuisstad in de kapel van VC Sleutelbrug, waar het voor hem in 2012 allemaal begon.

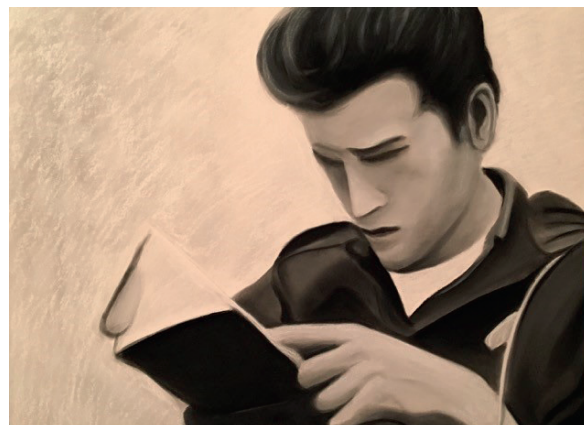
Uit nostalgie en met een zekere gedrevenheid om te vertellen begon hij enkele maanden geleden terug aan een onverdroten productie van ingrijpende houtskool- en pasteltekeningen. Werken die zich als screenshots uit een film noir laten lezen. Met de Wonderkamers, op de binnenkant van oude boekenkappen, brengt hij dan weer fascinerende illustraties in gemengde technieken aan.

Al de werken laten zich lezen als fragmenten van een groot verhaal, als verschillende passages of hoofdstukken van een film of beter nog een roman.

Enkel tijdens de tentoonstelling presenteert hij dan ook zijn debuutroman 'Système D' dat de lezer terugvoert naar zijn jeugdijaren als zoon uit een huisbewaarders familie te Brugge. Het boek is komisch, droevig en ontroerend en vooral door-drenkt van de tijdsgeest. Vele mensen zullen er nostalgisch door geraakt zijn.

Frank Vanden Broucke (Diksmuide 1962) is ambtenaar maar in zijn vrije tijd houdt hij zich hoofdzakelijk bezig met schilderen in olieverf. Ook andere technieken en creatieve disciplines zijn hem niet vreemd. Ooit illustreerde hij vijf stripverhalen en kwam zijn verhalend talent naar boven. Naast zijn tekeningen en schilderijen grijpt hij dan ook meer en meer terug naar de schrijverspen. Deze koorddansende creatieve tovenaars is een soort entertainer die graag wordt verwarmd door het enthousiasme van zijn publiek. Het is een feit dat deze tentoonstelling de kunstliefhebbers niet onberoerd zal laten.

www.frankvandenbroucke.eu



Streekbierenkaarting

VRIJDAG 13 OKTOBER 2017 OM 20U

Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug organiseert op vrijdag 20 oktober 2017 om 20u een proeverij van streekbieren en streekbieren kaarting in VC De Sleutelbrug, Beenhouwersstraat 1-3 te 8000 Brugge.

Allen welkom!



HVV Brugge 2

**BEZOEK AAN DE SCHELLEMOLEN
IN DAMME MET GIDS**

Zaterdag 10 juni om 11u00



De molen van Damme kun je niet missen. Hij staat hoog boven zijn directe omgeving naast de Damse Vaart op één van de meest pittoreske plekjes van Damme. Dit maakt dat het trouwens één van de meest gefotografeerde molens is ter wereld. Op deze plaats stond sinds het ontstaan van het stadje al een houten standaardmolen, de Scellemeulen genaamd. Deze molen was eigendom van de graven van

Vlaanderen; in 1267 werden die rechten door gravin Margareta van Constantinopel verkocht aan de stad. De helft van de opbrengst moest echter nog steeds aan de graven gegeven worden. De huidige molen werd in 1867 gebouwd op de plaats waar de houten molen eeuwenlang stond en bleef in gebruik tot in 1963. In 1971 werd hij gekocht door de provincie West-Vlaanderen en in 1975-1977 hersteld. Het is een beschermd monument sinds 1975 en sinds de restauratie, draaien in de zomer de wieken weer in de wind. Let ook op het meerminnetje dat boven op de kap staat; een verwijzing naar de "legende van de meermin". Bijeenkomst aan de molen met de auto of met de fiets. Na het bezoek kunnen we eventueel samen een aperitief drinken in Damme. Info via eliro@telenet.be.

Vrijzinnig Centrum De Molensteen Oostkamp

**ETHIEK VERDEELT EUROPA...
VAN PROGRESSIEF TOT OERCONSERVATIEF
LEZING DOOR PROF. DR. PETRA DE SUTTER**

Donderdag 20 april om 20u

De Molensteen

Soms gaan we ervan uit dat onze rechten verworven zijn. Vrouwen hebben recht op abortus, LGBTI's mogen trouwen, koppels die geen kinderen kunnen krijgen kunnen beroep doen op donoren, draagmoederschap en ivf, ... Maar eigenlijk is niets minder waar. We mogen deze verworven vrijheden niet als vanzelfsprekend beschouwen. Want de ethische verschillen in Europa worden steeds groter.

Sinds conservatieve regeringen aan de macht zijn in Polen of Spanje bijvoorbeeld, staan onze rechten serieus onder druk: het recht op abortus wordt ingeperkt, burgerinitiatieven voor perfecte gezinnetjes met een vader een moeder en twee kindjes winnen aan belang, er wordt fors geprotesteerd tegen altruïstisch draagmoederschap, ... Kortom: de anti-choice-beweging is bezig aan een forse opmars. In Europa, maar ook in Amerika en elders in de wereld.

Hun geloof is zo sterk en ideologisch bepaald, dat we hen moeilijk kunnen overtuigen dat mensenrechten er zijn om gerespecteerd te worden, los van eender welke levensbeschouwing.

Prof. dr. Petra De Sutter is gynaecologe van opleiding en heeft een doctoraat in de biomedische wetenschappen. Ze is geëcopteerd senator voor Groen en buitengewoon hoogleraar

Reproductieve Geneeskunde aan het UZ Gent. Ze is lid van tal van raden en commissies die zich met gezondheidszorg, ethiek of wetenschap bezighouden. Pas in 2014 zette ze de stap naar de politiek omdat ze er klaar voor was en niet aan de kant wilde blijven staan. Haar wereldbeeld is er één van solidariteit waarbij de sterkeren zorgen voor de zwakkeren. Momenteel is er, vanuit ethisch perspectief, niet alleen een enorme ongelijkheid tussen mensen in eigen land maar ook tussen de inwoners van de verschillende Europese landen. Als arts en als senator wordt dr. Petra De Sutter dagelijks geconfronteerd met deze grote ethische verschillen. Zijzelf is uiteraard een fervente verdediger van de pro-choice-ethiek.

Toegang vrij, iedereen welkom.

Locatie: De Valkaart - Oostkamp - 20 uur



ORGANISATOR
De Molensteen
Vrijzinnig Centrum Oostkamp vzw
i.s.m. HVV Oostkamp
tel. 0478 962 992
WWW.VRIJZINNIGOOSTKAMP.BE

20.00 uur | Gratis toegang
Bovenzaal
De Valkaart Oostkamp
Albrecht Rodenbuchstraat 42 • 9920 Oostkamp

De Molensteen
Vrijzinnig Centrum Oostkamp vzw
i.s.m. HVV Oostkamp
tel. 0478 962 992
WWW.VRIJZINNIGOOSTKAMP.BE



ERFGOEDWEEKEND 2017
THEMA 'ZORG' OP ZATERDAG 22
EN ZONDAG 23 APRIL:
HET HUISVANDEMENS IS PRESENT!

Ter gelegenheid van het erfgoedweekend zet huisvandeMens de 'zorg' in de dienstverlening in de kijker via enkele leuke activiteiten.

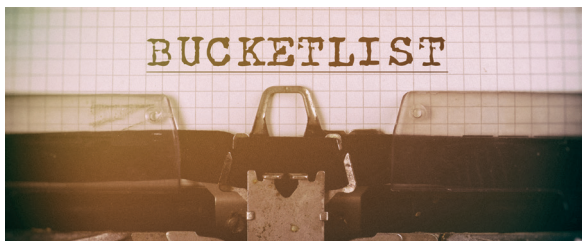
Anne-Flor Vanmeenen, huisvandeMens Brugge: *"Het huisvandeMens is een vrij jonge organisatie, we hebben weinig erfgoed. Maar we werken met mensen en verhalen, eigenlijk een soort immaterieel erfgoed op zich. Onze link is hoe wij zorg dragen voor het erfgoed dat ons eigen leven is. Wat vinden we belangrijk om door te geven? Wat willen we dat er met ons lichaam gebeurt? Of ook: hoe dragen nabestaanden zorg voor het erfgoed van iemand anders leven? Wat bewaren ze en hoe koesteren ze dat?"*

Is ons eigen leven niet ook een verhaal, iets dat je na-laait, een soort erfgoed? Omdat we de mens als eigen zingever zien, zet huisvandeMens deze vorm van zorg in de kijker!

Onze activiteiten tijdens het erfgoedweekend:

1. Zorg voor je eigen leven als erfgoed en levenserfgoed in beeld gebracht

Hoe wil jij je leven afronden? Hoe heb je de zorg voor je niet tastbare nalatenschap geregeld? Kom langs en laat je inspireren door trends en mogelijkheden. Ga een speeddate aan met een expert omtrent levenseindevragen (orgaandonatie, wilsverklaringen, ...). Denk na over je bucketlist -of liever een fuck-it-list? Versier onze 'voor ik sterf'-muur, draai aan ons gespreksrad, bezoek de mini-cinema, ontdek wat 'uitburgeren' is en nog veel meer!



Of kom langs in onze fotohoek met één of enkele voorwerpen die symboliseren waar jij voor staat of die het leven van een overledene weergeven. Onder begeleiding maken we er een mooi fotografisch stilleven van -letterlijk een verstild leven.

Zo komt het tastbare levenserfgoed van jezelf of een geliefde in beeld, maar ook het verhaal erachter... iets om met zorg te bewaren! De foto krijg je uiteraard mee als aandenken.

Zaterdag 22 april van 14u tot 17u en zondag 23 april van 14u tot 18u in de Schipperskapel, Komvest 38, 8000 Brugge. Doorlopende activiteit, vrij in en uit.

2. Douwe Draaisma's geheugengoochelshow



Hoogleraar Douwe Draaisma, auteur van bestsellers als 'Waarom het leven sneller gaat als je ouder wordt' en 'De Metaforenmachine' geeft ons tijdens een prikkelende lezing inzicht in de werking van ons geheugen. Hoe kijken wij door de eeuwen heen naar ons geheugen, maar ook omgekeerd: hoe bepaalt ons geheugen wie wij

zijn? Hoe wij dingen herinneren en in een verhaal gieten, is erg bepalend voor ons welbevinden, ons zelfbeeld en onze zingevering. Maar wat als die bouwstenen helemaal niet zo solide zijn als wij denken?

Zaterdag 22 april om 17u in de Schipperskapel, Komvest 38, 8000 Brugge. Reserveren noodzakelijk.

3. Workshop 'Op verhaal komen'

We nodigen Koen Coussement uit, hulpverlener en begeleider van schrijfworkshops. Hij vertelt over het belang van herinneringen voor onze identiteit en ons welzijn. Met tips en oefeningen leert hij ons hoe we aan de slag kunnen om ons eigen levensverhaal schrijvend en vertellend af te tasten. Zo ontdek en verzorg je het boeiende erfgoed dat je zelf bent. Een geschenk voor onszelf en/of onze geliefden!

Zondag 23 april van 10u30 tot 12u30 in de Schipperskapel, Komvest 38, 8000 Brugge. Reserveren noodzakelijk.

Reserveren: www.erfgoedcelbrugge.be/erfgoeddag2017

Inschrijvingen starten op (Paas)maandag 17 april om 10.00 uur en lopen tot en met donderdag 20 april 2017. Inschrijven kan vanaf dan eenvoudig via deze website. Telefonisch inschrijven kan eveneens van (Paas)maandag 17 april tot en met donderdag 20 april, telkens tussen 10.00 en 12.30 uur.



BRUGS & VRIJZINNIG

De Sleutelbrug laat elke editie iemand uit het Brugse aan het woord over zijn of haar vrijzinnigheid. Wat betekent immers vrijzinnig zijn voor onze lezers en hoe komt dat in de praktijk tot uiting?

CHRIS MESTDAGH

in de kijker



Chris Mestdagh is docent Sociaal Werk bij hogeschool Howest en 'manusje van alles' in Restaurant Guillaume Brugge. Hij is verder voorzitter van het CGSO Brugge (Centrum voor Geboorteregelingen Seksuele Opvoeding). Wij leren hem graag wat beter kennen.

Chris, hoe ga jij door het leven?

Ik ben gedreven in alles wat ik doe en wil me dan ook volledig geven, vooral als het gaat om het beschermen van mensenrechten en het ijveren voor sociale rechtvaardigheid.

Wat zijn de dingen in het leven waar jij van houdt?

Naast mijn job in Howest en het engagement in het CGSO, geniet ik vooral van de momenten samen met mijn partner op reis of op restaurant. Doordat we heel andere jobs hebben, is het niet altijd evident om quality time voor elkaar te hebben. Zo'n momenten zijn dan bijzonder.

Wat zijn voor jou belangrijke waarden?

Vrijheid en verantwoordelijkheid! Deze twee begrippen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Ik kreeg ze met de paplepel mee van mijn ouders. Zo kreeg ik als tiener die naar fuiven ging, geen uur mee waarop ik thuis moest zijn. Ik kreeg de boodschap mee om 'op een verstandig uur' thuis te zijn. Ik moest zelf de afweging kunnen maken wat dat dan was... Ik ging daar heel consciëntieus mee om.

Film, muziek, kunst. Klopt het dat hier je interesse naar uit gaat?

Ja, maar ook naar dans, opera,... Door mijn drukke bezigheden tegenwoordig is er wel niet veel ruimte om te genieten van dit soort schoonheid. Ik probeer een keer per jaar naar een dansvoorstelling in het Concertgebouw of Stadsschouwburg te gaan, om de zoveel jaar eens naar de Vlaamse Opera te gaan. We gaan af en toe naar de film. Mijn favoriete regisseur is de

Spaanse Pedro Almodóvar. De manier waarop hij, zowel verhalend als filmografisch, thema's die nog vaak in de taboesfeer zitten in beeld kan brengen, is magistraal! Zijn films hebben veel betekend voor de emancipatie van holebi's, transseksuelen en iedereen die zich ietwat 'anders' voelt.

Vroeger danste ik zelf Argentijnse tango. Aangezien dit vooral in het weekend beoefend wordt, heb ik hier door mijn bezigheden in Guillaume geen tijd meer voor. Ik zou wel graag nog eens een paar weken naar Argentinië gaan om van enkele meesters lessen te krijgen.

Hoe is het om als docent met jongvolwassenen te werken en wat geeft je voldoening in je job?

Ik geef vooral les aan eerstejaarsstudenten sociaal werk in Howest. Het doet me goed dat ik samen met hen het sociaal werk breed kan verkennen. Ze leren de breedte van het sociaal werk kennen: het maatschappelijk werk, sociaal-artistieke projecten, sociaal-cultureel werk, arbeidsbemiddeling, jeugdwerk, vakbondswerk, enzovoort... Het doet me deugd dat ze vanuit een eerste intrinsieke ervaring om mensen te willen helpen, leren dat sociaal werk zo veel meer kan doen door in te zetten op het verbinden van mens en samenleving. Dat betekent dat sociaal werkers zowel rekening zullen houden met het individu als met structurele samenlevingsaspecten. Bovendien zullen ze steeds de connectie tussen die twee in het oog houden.

Je bent helemaal thuis in 'sociaal werk': wat is van belang vandaag wat sociaal werk betreft? Zijn er actuele veranderingen, noden, tendensen?

Sociaal werkers zijn de behoeders van mensenrechten en sociale rechtvaardigheid. We leven in een maatschappij waar deze vrij vaak onder druk staan. Hete hangijzers zijn de vermarkting van zorg, de opvang van asielzoekers, de vermaatschappelijking van de zorg. Dit gaat ook gepaard met het debat over welke kwaliteit we willen en wat dat mag kosten. In Nederland zien we dat de vermaatschappelijking van de zorg volledig is doorgesloten en dat woonzorgcentra gesloten worden. Men is daar nu van aan het terugkomen, omdat men merkt dat de draagkracht van mantelzorgers beperkt is. We dreigen een maatschappelijke tol te betalen door de zorg te veel in handen te geven van de omgeving van zorgbehoevenden. Mantelzorg moet in de vrijwilligheid blijven bestaan. Dit gegeven staat nu onder druk.



Ben je ook een sociaal begaan persoon? Zet je in voor goede doelen?

Het voorzitterschap van het CGSO neemt veel van mijn sociaal engagement in beslag. Daarnaast zit ik ook in het bestuur van het CAW Regio Noord-West-Vlaanderen, maar kan daar helaas te weinig tijd voor vrijmaken. Ik heb ook een warm hart voor initiatieven als het inloopcentrum 't Sas in Brugge en de Pamperbank.

Wat drijft je om het werk voor het CGSO te doen?

Ik ben in het CGSO gestart als stagiair en heb daarna verder als freelancer relationele en seksuele vorming in scholen en het omgaan met relaties en intimiteit in de Brugse gevangenis gegeven. Symbolisch is het concept van de 'Menukaart van de Liefde' dat we met het CGSO ooit mochten voorstellen in het programma TILT! bij Marcel Vantilt. In deze menukaart kiest een persoon zowel de relatievorm als de manier waarop deze die relatievorm (fysiek) wil beleven, op voorwaarde dat er respect is voor alle betrokkenen. Zo moet iemand er bijvoorbeeld voor kunnen kiezen om alleen te blijven en af en toe losse contacten te hebben, of moet iemand in afstemming met alle betrokkenen ervoor kunnen kiezen om verschillende partners te hebben. Dat idee ligt niet voor iedereen voor de hand en dat hoeft ook niet. Laat iedereen vrij een geïnformeerde keuze, zoals gezegd met respect. Mensen zijn verschillend, hebben verschillende uitgangspunten. Het aanvaarden van de ander en het erkennen van de verschillen creëert de voorwaarde voor een goed gesprek. Vrijzinnig humanistische waarden staan hierbij centraal. Door het aannemen van een onderzoekende houding laten onze vrijwilligers de 'bezoekers' stilstaan bij hoe en waarom ze tot een bepaald standpunt of vraag gekomen zijn. De CGSO-medewerkers doen dit door hen te helpen zichzelf te bevragen en door samen met hen creatief te zoeken naar oplossingen. Iedereen heeft immers recht om zich te uiten, wars van elk vooroordeel. Op die manier creëren we betekenisvolle momenten voor wie bij ons aanklopt. De vrijwilligers zijn essentieel in de werking van het niet gesubsidieerde CGSO. Ze willen zich inzetten voor een warme samenleving waar ieder mens gelijkwaardig is en zichzelf kan zijn. Ze voelen zich betrokken bij anderen en kunnen zich inleven in de situaties van anderen. Want ze weten dat iedereen wel eens in de put kan zitten, in de war kan zijn, twijfels kan hebben over keuzes die hij of zij moet nemen, enz.

Heb jij een boodschap voor het ruime publiek?

Ik voel me niet echt geroepen om een boodschap te verkondigen, maar als er dan een is... Liefde is fun! Leven is fun! Dat is de baseline van de acties van het CGSO. Niet zwaarmoedig doch grappig, gedurfd en creatief worden onze thema's rond relaties en seksualiteit verpakt. Het helpt om zo door het leven te gaan: durf te spreken, durf iets leuk te vinden...

AANKONDIGINGEN

Bezoek aan het kasteel van Loppem met gids



ZATERDAG 10 JUNI 2017
OM 15U

Home | Kasteel van Loppem

Neogotisch monument vlakbij Brugge

In 1856 lieten Baron Charles van Caloen en zijn echtgenote gravin Savina de Gourcy Serainchamps het romantische Kasteel van Loppem bouwen.

De architectuur en de interieurs zijn in hun oorspronkelijke staat behouden. Bovendien herbergt het kasteel een rijke kunstcollectie. In het verleden kwamen kunstenaars en koningen hier op bezoek. Vandaag ben je te gast bij de bouwheren en de eerste bewoners. Het kasteel is nog steeds in familiebezit. De Stichting Jean van Caloen zorgt voor het behoud van dit bouwwerk en stelt het kasteel en het omliggende domein open voor bezoekers.

Het indrukwekkende kasteel ligt in een romantisch park met vijvers en een doolhof.

Een bezoek aan het Kasteel van Loppem is als een reis door de tijd en een reis rond de wereld.

De neogotische interieurs en woonvertrekken beneden tonen je het leven zoals het was in de 19^{de} eeuw en vroege 20^{ste} eeuw.

Langs een statige trap klim je naar de eerste verdieping. Boven kan je binnenkijken in de familiekapel.

Je ziet er ook de kamer waar koning Albert I en koningin Elisabeth in 1918 verbleven. De kunstcollecties van Jean en Roland van Caloen zijn in aparte ruimtes ondergebracht. Je kan er zowel werken uit onze middeleeuwen als Aziatische en Afrikaanse kunst bewonderen.

Bijeenkomst aan de ingang van het kasteel. Inschrijven via eliro@telenet.be



Effectief altruïsme

Als je geld uitgeeft aan een nieuwe computer, dan wil je waarschijnlijk de beste kwaliteit voor de laagste prijs. Dat de verpakking van de computer mooi oogt en de verkoper in de winkel sympathiek overkomt, is niet belangrijk. Dat de directeur veel verdient en het bedrijf een hoog percentage administratiekosten heeft ook niet. Zolang het product maar goed en goedkoop is. De prijs-kwaliteitsverhouding is wat telt.

Maar wat wanneer je geld uitgeeft aan een goed doel? Wil je dan niet zoveel mogelijk goeds doen tegen de laagste kost? In de praktijk geven mensen erg impulsief aan goede doelen op basis van buikgevoelens. We kunnen onze spontane oordelen niet altijd vertrouwen, want we reageren vaak erg irrationeel. We moeten ook analytisch en kritisch denken, en dus ons verstand gebruiken. Dat is de uitgangspositie van de nieuwe, sociale beweging Effectief Altruïsme. Hoofd en hart combineren om met de middelen die we hebben, een zo positief mogelijke impact te hebben op de wereld. Afgelopen december kwamen zij op uitnodiging van huisvandeMens hun verhaal doen tijdens een gespreksavond, met enthousiaste steun van Nic Balthazar. Dit artikel diept deze kennismaking nog even verder uit ...

Effectief altruïsme: wat houdt het in?

Een tiental jaar geleden besloten een paar jonge Amerikaanse investeerders die rijk werden van een beleggingsfonds, hun rijkdom weg te schenken aan goede doelen. Ze gingen daarbij met een ware beleggersmentaliteit op een heel rationele, kritische, analytische manier op zoek naar de beste goede doelen. Daarvoor richtten ze de organisatie GiveWell (www.givewell.org) op, die de effectiviteit van goede doelen analyseert. Een belegger wil een maximale *financial return on investment*. Welnu, voor GiveWell telt een maximale *social return on investment*. Een paar jaar later, in 2009, richtten een aantal jonge Oxfordse filosofen de organisatie Giving What We Can op (www.givingwhatwecan.org). Ze beseften dat goede doelen te weinig beoordeeld werden op hun kosteneffectiviteit, hun prijs-kwaliteitsverhouding. Net zoals de geneeskunde in de vorige eeuw een sterke revolutie onderging naar een wetenschappelijke, evidence-based geneeskunde, zo zouden ook goede doelen en interventies om anderen te helpen onderworpen moeten worden aan de strenge wetenschappelijke methode.

Zo is men wetenschappelijk onderzoek gaan doen naar goede doelen. Ten eerste bleek uit dat onderzoek dat je al met een relatief kleine donatie (een paar duizend euro) vrij zeker kunt zijn dat je effectief een leven redt. Maar er was nog een belangrijk inzicht. Net zoals wetenschappelijke toetsing aantoonde dat de meeste oude geneeskundige behandelingen weinig bleken te werken blijkt ook dat de meeste goede doelen op het eerste

gezicht mooi ogen maar toch relatief weinig of geen impact realiseren. Een kleine minderheid van goede doelen en interventies hebben een kosteneffectiviteit van pakweg honderd of duizend keer hoger dan de grote meerderheid. Een voorbeeld: het bedrag nodig om een blindegeleidehond op te leiden zodat een blinde tien jaar geholpen wordt, is voldoende om een duizendtal kinderen in arme landen te genezen van een eenvoudig te behandelen ooginfectie zodat ze niet blind worden.

Dit is een revolutionair inzicht met heel verstrekkende gevolgen. Het was het startschot van het zogenaamde effectief altruïsme: een wereldwijd sterk groeiende sociale beweging die rede en wetenschappelijk bewijs gebruikt om zoveel mogelijk goeds te doen.

Wat kunnen we van het effectief altruïsme leren?

Als het over doneren gaat, zijn er in het effectief altruïsme drie vuistregels om een goed doel te selecteren. Des te groter een probleem, des te hanteerbaarder het probleem (des te duidelijker het probleem op te lossen is met een interventie) en des te meer het probleem verwaarloosd is (des te minder andere mensen ermee bezig zijn), des te meer aandacht het verdient. Een voorbeeld van een heel hanteerbaar groot probleem dat nog redelijk verwaarloosd is: malariabesmettingen kunnen we drastisch reduceren door de eenvoudige verdeling van bednetten in risicogebieden - iets wat nog te weinig gedaan wordt. We kunnen geld geven aan de Against Malaria Foundation,

een topaanbeveling van GiveWell (www.againstmalaria.com). Voor nog geen honderd euro kun je een gezond levensjaar redden. Op deze manier wordt het eigenlijk heel eenvoudig om levens te redden.

Naast het besteden van geld kunnen we ook onze tijd gebruiken om zoveel mogelijk goeds te doen. En we hebben veel tijd: tijdens ons volwassen leven besteden we pakweg 80.000 uur aan werk. Wat zijn dan de meest ethische jobs? Hoe kun je met je werk zoveel mogelijk goeds doen? Tot voor kort hield niemand zich met deze vragen bezig, dus besloten enkele effectieve altruïsten dit verwaarloosde probleem aan te pakken: de organisatie 80000 Hours (www.80000hours.org) biedt carrièreadvies en gaat op zoek naar de jobs met de hoogste positieve sociale impact. In 2011 ontstond de koepelorganisatie, het Centre for Effective Altruism (www.centreforeffectivealtruism.org). Zo werd de naam 'effectief altruïsme' gelanceerd.

GiveWell doet onderzoek naar de meest effectieve goede doelen op het vlak van armoedebestrijding en menselijke gezondheid. Maar niet enkel het welzijn van mensen is belangrijk. Als we echt altruïstisch willen zijn en willen opkomen voor het welzijn van anderen, dan maakt het uiterlijk niets uit. Man of vrouw, blank of zwart, mens of dier: iedereen die kan voelen, telt mee. Enkele leden van 80000 Hours richtten daarom in 2012 Animal Charity Evaluators op (www.animalcharityevaluators.org). Dit is net zoals GiveWell een zogenaamde meta-charity die goede doelen evalueert op hun effectiviteit. Zo kennen we dus de beste goede doelen voor de mensen en de dieren. Daarnaast zijn er nog effectief altruïsmeorganisaties die de beste goede doelen onderzoeken voor de toekomstige generaties en die zich richten op politiek-economische maatregelen of prioritair wetenschappelijk onderzoek.

Wat doet Effectief Altruïsme Vlaanderen precies?

Sinds kort is ook Effectief Altruïsme Vlaanderen actief (www.eavlaanderen.org). We zijn een aantal vrijwilligers die het idee van effectief altruïsme promoten via lezingen, workshops, opiniestukken en boeken. We hopen te groeien zodat deze boodschap op zoveel mogelijk niveaus impact kan hebben. Op termijn dromen we uiteraard van een meta-organisatie die de impact van Belgische goede doelen vergelijkt, op politiek vlak actief is en carrièreadvies kan geven aan studenten op basis van de Belgische jobmarkt. We willen een gemeenschap van gelijkgezinden opbouwen. Vergelijk het met wat de humanisten in Vlaanderen doen, met wie de overlap qua waarden en ethiek ondertussen wel duidelijk zal zijn.



Tips voor een effectieve altruïst

- Doneer aan effectief altruïsmeorganisaties zoals GiveWell en Animal Charity Evaluators of aan de organisaties die zij aanbevelen.
- Teken de Giving What We Can Pledge om minstens 10% van je inkomen te geven aan de meest effectieve goede doelen - een kleiner percentage is ook mooi, natuurlijk.
- Vertel ook aan anderen over jouw donaties, zodat anderen ertoe geïnspireerd worden en er een 'geefcultuur' ontstaat.
- Denk na over de impact van je toekomstige carrière en kijk naar wat 80000 Hours adviseert.
- Denk heel mondiaal en ruim: niet enkel mensen hier en nu kun je helpen. Je hulp heeft vaak meer impact in de armste landen. En ook dieren en de verre toekomst tellen mee.
- Wees kritisch en flexibel bij de keuze van goede doelen. De meest effectieve goede doelen zijn niet altijd de meest populaire, net zoals de allermooiste liedjes niet altijd de hitparade halen.

STIJN BRUERS, TOBIAS LEENAERT EN KRIS MARTENS

**Nieuwjaarsreceptie van de
Brugse vrijzinnige gemeenschap**
15 januari 2017





www.vrijzinnigbrugge.be

De Vrijzinnige telefoongids



www.facebook.com/groups/VCDDeSleutelbrug

VC BRUGGE de Sleutelbrug

Vrijzinnig Huis | Beenhouwersstraat 1-3 | 8000 Brugge
William Pharasyn | voorzitter
E info@vrijzinnigbrugge.be | T 0495 71 36 27

HUISVANDEMENS

Jeruzalemstraat 51 | 8000 Brugge
E brugge@deMens.nu | T 050 33 59 75

MORELE BIJSTAND

Coördinatie Stuurgroep Morele Bijstand: huisvandeMens
Ziekenhuizen | woon- en zorgcentra

- Campussen Sint-Jan | SFX en de Palliatieve zorgeneheid 'De Vlinder' | T 050 45 27 95
E morele.consulenten@azsintjan.be
Evelyne Jiroflée en Marieke Denolf
- Campus SFX en de Palliatieve Zorgeneheid 'De Vlinder'
T 050 45 16 85
- WZC De Vliedberg en Van Zuylen | T 0471 55 09 85
E morele.consulenten@azsintjan.be | Chantal Wittebolle
- WZC Minnewater | Het Hallenhuis | Ten Boomgaarde
Sint-Clara | Zeven Torentjes | Ter Potterie
T 0478 52 28 67
E nicolas.vermoortele@ocmw-brugge.be
Nicolas Vermoortele

PLEEGZORG WEST-VLAANDEREN

Vrijzinnige Dienst voor Pleegzorg
Ruddershove 4 | 8000 Brugge | T 050 32 72 70
Antenne Kortrijk | T 056 22 52 85 | info@pleegzorgvwl.be

HVV BRUGGE 2 | Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging
T 050 37 55 34 | E eliro@telenet.be

HVV BRUGGE 3 | T 050 35 10 86

JAARPLANNING DEADLINES

RESPECTEER DEZE DEADLINES
VOOR HET TOESTUREN VAN GEGEVENS

Editie juli-augustus-september 2017
vrijdag 26 mei

Editie oktober-november-
december 2017
vrijdag 25 augustus

HVV - OVM BRUGGE

 Oudervereniging voor de Moraal

E info@ovmbrugge.be
www.ovmbrugge.be

WF WILLEMSFONDS

 Brugge en Brugs Ommeland

T 0477 59 17 94 | E katrien.dotselaere@telenet.be
www.willemsfondsbrugge.be

AVF VERMEYLENFONDS

 Brugge

T 050 35 94 39 | E j.ducazu@scarlet.be

STICHTING VOOR MORELE BIJSTAND AAN GEVANGENEN

 | T 0494 05 34 81

SOS NUCHTERHEID | T 0477 37 38 65

UPV BRUGGE

Uitstraling Permanente Vorming VUB | T 0475 61 77 24

CGSO BRUGGE

centrum voor geboorteregeling en seksuele opvoeding
Koningin Elisabethlaan 92 | 8000 Brugge
T 050 33 69 70 | E info@cgsobrugge.be
www.cgsobrugge.be

LEIF WEST-VLAANDEREN

Levensende Informatieforum
Koningin Elisabethlaan 92 | 8000 Brugge
T 050 34 07 36 | E leif@levenshuis.be
www.levenshuis.be

BUC BRUGS UNIVERSITAIR CENTRUM

E upv@vub.ac.be | T 02 614 82 20
www.vub.ac.be/UPV

VRIENDEN VAN HET GO! BRUGGE

T 059 50 41 81 | E vriendengo@gmail.com
www.vriendengo.be